

Kokkolan kaupungin lausunto Keski-Pohjanmaan kasvuohjelma 2024-2025 luonnoksesta

Kaupunginhallitus 30.10.2023 § 475
758/00.04.01/2023

Valmistelija

Strategiapäällikkö Piia Isosaari

Keski-Pohjanmaan liitto on pyytänyt lausuntoa Keski-Pohjanmaan kasvuohjelma vuosille 2024 – 2025 luonnoksesta. Kasvuohjelma on Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma maakuntaohjelman kahdelle viimeiselle vuodelle. Kasvuohjelma luo myös perusteet Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepoliittikan ohjelmakauden rahoituksen toimeenpanolle ja muiden rahoitusohjelmien kohdentamiselle. Lausuntokierroksen jälkeen kasvuohjelma käsitellään maakuntahallituksessa 13.11.2023.

Maakuntaohjelmassa 2022 – 2025 linjataan maakunnan keskeisiksi kehittämispainopisteiksi: osaaminen, alueen kilpailukyky ja saavutettavuus. Kehittämispainopisteitä läpileikkaavina teemoina ovat vahva maaseutu, ilmasto ja ympäristö, hyvinvointi ja yhteisöllisyys, veto- ja pitovoima sekä kansainvälisyys. Maakuntaohjelman tavoitteita toteutetaan ja seurataan kehittämispainopisteisiin perustuvan teematyöryhmätyöskentelyn kautta ja nyt lausuntokierroksella oleva kasvuohjelma on laadittu näitä työryhmiä osallistaen ja kuullen sekä maakunnan tulevaisuuskatsausta hyödyntäen.

Kasvuohjelmassa kuvataan laajasti maakunnan tilanne- ja kehittämisskuva, joka pohjautuu sekä tilasto- että ennakointitietoihin. Näin ollen kasvuohjelman tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat realistiseen ja tulevaisuuteen suuntautuvaan tilannekuvaan. Tilannekuvassa on tunnistettu maakunnan kehittämiseen vaikuttavat megatrendit, kuten: väestökehityksen dynamiikka, ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet, uudistuva elinkeinoelämä ja tki-toiminnan vauhdittaminen, osaamisen kehittäminen, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen ja eriarvoistumisen ehkäisy sekä maakuntien yhteinen kehittäminen ja kansainvälisyys.

Kasvuohjelmassa on linjattu viisi kehittämisen painopistettä vuosille 2024 – 2025: elinkeinoelämän kilpailukyky, osaavan työvoiman saatavuus, digitaalinen ja liikenteellinen saavutettavuus, maakunnallinen veto- ja pitovoima sekä asukkaiden hyvinvointi, turvallisuus ja yhteisöllisyys.

Elinkeinoelämän kilpailukyvyn varmistamisessa kasvuohjelman mukaan Keski-Pohjanmaalla keskitytään vuosien 2024-2025 aikana erityisesti aluetalouden uudistamiseen ja monipuolistamiseen sekä uuden kasvun synnyttämiseen. Oleellista on, että yritysrajapinnassa

toimivat kuntien ja kaupunkien omistamat elinkeinoyhtiöt ovat tiiviisti mukana erityisesti mikro- ja pk-yrityskentän kasvun ja kansainvälistymisen tavoitteiden edistämässä. Kasvuohjelmassa olisi hyvä myös tunnistaa tällä hetkellä haastavassa asemassa olevat, mutta aluetaloudellisesti merkittävät toimialat ja niiden tulevaisuuden kilpailukyky.

Kokkolan suurteollisuusalueen ja sataman toimintaedellysten turvaamisessa keskeistä on vesihuollon ja energian saannin varmistaminen alueella. Lisäksi alueelle sijoittuvien uusien vihreää siirtymää edistävien investointien osalta on tärkeää edistää suurteollisuusalueen ja Kruunuportin välisten liikenneyhteyksien suunnitteluprosessia. Kruunuportin pistoraitteen suunnittelu, Kokkolan ratapihan ja aseman seudun kehittäminen sekä valtatie 8:n turvallisuuden ja toimivuuden parantaminen ovat liikenteen ja liikkumisen kehittämisen osalta keskeiset tavoitteet tuleville vuosille.

Kasvuohjelmaan on kirjattu osaavan työvoiman saatavuus keskeisenä maakunnan kasvua ja kehittymistä määrittelevänä tekijänä. Ohjelmassa esille nostetut tarpeet kansainvälisten osaajien ja osatyökykyisten rekrytointiin, joustavien koulutuspolkujen kehittäminen, koulutustarpeiden ennakointi sekä työelämän ja koulutusorganisaatioiden yhteistyön tiivistäminen ovat avaintekijöitä osaavan työvoiman saatavuuden haasteen ratkaisemiseksi. Lisäksi Kokkolan kaupunki pitää hyvänä, että ohjelmassa on nostettu yhdeksi toimenpiteeksi maakunnallisen yrittäjäyyskasvatuksen edistäminen, joka osaltaan varmistaa maakunnassa osaavan työvoiman saatavuuden pidemmällä aikavälillä. Kaupungeilla ja kunnilla on kotoutumislain uudistuksen myötä vastuu maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä ja yhteiskuntaorientaation järjestämisestä. Näin ollen kaupunkien ja kuntien rooli on huomioitava kasvuohjelmassa maahanmuuttajien kotoutumisen ja yhteiskuntaan integroitumisen edistämässä koulutusorganisaatioiden ja kolmannen sektorin lisäksi.

Maakunnallisen veto- ja pitovoiman osalta ohjelmassa korostetaan alueellista yhteistyötä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa. Kokkolan kaupunki pitää tärkeänä, että markkinoinnillisessa yhteistyössä vahvistetaan maakunnan olemassa olevaa identiteettiä ja että maakuntaa profiloidaan erityisesti vihreän siirtymän vahvana osaajana sekä kulttuurin ja taiteen helmenä. Markkinoinnin yhteiset ydinviestit on oltava alueen jokaiselle toimijalle selkeitä maakunnallisen imagon kehittämiseksi.

Kasvuohjelma on laadittu tuleville kahdelle vuodelle, joten ohjelman toimeenpanon näkökulmasta asiakirjassa olisi hyvä vielä terävöittää ohjelman tavoitteet, konkreettiset toimenpiteet sekä niiden toteutumista arvioivat mittarit. Koska maakunnallinen kehittäminen perustuu laaja-alaiseen yhteistyöhön, olisi ohjelmassa linjattujen toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuvien toimijoiden roolitus myös hyvä tarkentaa. Kasvuohjelman liiteaineistona olevasta rahoitustaulukosta ja eri rahoitusvaihtoehdoista voidaan todeta, että ne tukevat erittäin hyvin kasvuohjelmaan valittujen painopisteiden toteuttamista.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Kokkolan kaupungin lausunnon Keski-Pohjanmaan kasvuohjelma 2024 – 2025 luonnoksesta
2. tarkastaa pykälän välittömästi kokouksessa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.